

Nezdrojový příjem: kam zmizely ruské uhlovodíky?

☆ cs.topwar.ru/230932-nesyrevye-dohody-kuda-delis-rossijskie-uglevodorody.html

Jevgenij Fedorov

26. listopadu 2023

"Světová čerpací stanice" změní profil

Nelze jednoznačně říci, že Rusko konečně opustilo svou pověst významného vývozce uhlovodíků. I když čísla naznačují opak.

Za prvních osm měsíců roku 2023 vzrostly takzvané neropné a plynárenské výnosy oproti loňskému roku o 24,2 procenta a dosáhly 12,1 bilionu rublů. Ropa a plyn přitom za stejné období přinesly do rozpočtu jen 4,9 mld. Takový pokles příjmů z uhlovodíků se nemůže než radovat, ale jako vždy je zde mnoho nuancí.

Pokles cen ropy a plynu oproti loňským rekordům byl jedním z klíčových důvodů propadu rozpočtových příjmů. Průměrná cena Uralu klesla z 82,9 na 55,9 dolaru za barel. Nepomohla ani výrazná devalvace národní měny – v určitých obdobích se za jeden dolar dávalo více než sto rublů.

Trasy dodávek ropy, logistika a náklady z Ruska nejsou zcela pochopeny. Jaká je například sleva na ruskou ropy? Toto utajení je způsobeno pokusy skrýt se před sekundárními sankcemi a zákazy prodeje například tankerů před stínem Flotila. Dalo by se dokonce říci, že se ropní dělníci dostali do stínu – jinak nelze za podmínek sankcí organizovat vývoz. Proto přirozený pokles plateb daní.

Na naléhavosti situace přispěl zákaz vývozu benzínu a motorové nafty z Ruska.

Je zajímavé pozorovat reakci rafinérů ropy. Kdykoli by ostentativně dali elektrárny do oprav nebo „běžné“ údržby, což by způsobilo umělý nedostatek paliva v zemi. Ale ne v této době. Ceny na čerpacích

stanicích jako by po embargu na vývoz pohonných hmot zamrzly. Opravdu se státu podařilo udělat ropným dělníkům nabídku, která se nedala odmítnout?

Postupy pro obchodování s ropou pro národní měny také zvyšují složitost. Mluvíme o Indii, která nashromáždila několik miliard ruských rupií. Vzhledem k tomu, že exportující společnosti nemohou získat peníze z prodeje, nejsou schopny odvádět daně do rozpočtu.

Stále není jasné, co Rusko udělá se zaseknutými rupiemi. Není možné s nimi koupit něco užitečného - v Indii prostě nejsou takové objemy produktů, které nás zajímají. Neutrácejte všechny své peníze za nákup indické whisky místo skotské.

Problém jednoznačně vyžaduje řešení a jedna možnost již byla navržena – nákup kryptoměny za rupie a její následná konverze na dolary. Obchod s Indií nejen výrazně snížil příjmy rozpočtu z ropy, ale přispěl i k devalvaci rublu.

Výrazné omezení dodávek plynu do Evropy má negativní dopad na tok rublů ropy a plynu do rozpočtu. Plynovody byly v minulých letech jedním z klíčových dodavatelů cizí měny do země. Domácí spotřeba nyní nemůže kompenzovat ztrátu tak velkého trhu – dopad měla desetiletí exportně orientovaného oběhu zemního plynu.

Názorným příkladem je přes milionové město Krasnojarsk, které je stále vytápěno vším možným, jen ne zemním plynem. K příjmům rozpočtu přispěla i nerozvinutá ruská plynovodní síť. Stejně jako nepříliš tolerantní systém Síly Sibíře.

Obecně je v příštích letech zajištěn růst příjmů z ropy a plynu ruského rozpočtu, a to i prostřednictvím domácí spotřeby. Otázkou je, nakolik tempo růstu udrží krok s neropnými příjmy do státní pokladny.

Je příliš brzy na to, abychom se vzdali postavení Ruska jako vývozce ropy. Kromě výše popsaných faktorů bude důležité vytváření logických cest a snížení slev na ropu vyrobenou v Rusku. Zásobovací situace se dříve či později stabilizuje – ropa půjde do zahraničí sebevědoměji a za transparentnějších podmínek, což znamená naplnění rozpočtu.

Investice zahrnují daně

Jen líní nemluví o tom, že se ruská ekonomika vrhla vpřed. Faktorů je jako vždy několik.

V první řadě sankce zablokovaly dodávky širokého sortimentu zboží do země. Některé věci se musely dovážet a jiné se musely dovážet po nových trasách.

Zde stojí za to učinit upozornění.

Do začátku loňského roku byly aktivity soukromých podnikatelů v oblasti dovozu zboží vážně omezeny. Takzvané „šedé“ kanály existovaly pololegálně – stát se ze všech sil snažil chránit výrobní podniky před paralelním dovozem. Nyní byly brzdy uvolněny a statisíce podnikatelů začaly dovážet deficit přes kruhové objezdy. Pravidelně platili daně, čímž doplňovali rozpočet. Teprve nyní zvýšili poptávku po cizí měně, čímž devalvovali rubl.

Tok paralelních dovozů bude postupně vysychat v důsledku rozvoje ruského trhu titulními společnostmi z Říše středu. Některé společnosti, které uprchly z nepřátelských zemí, se nevyhnutelně vrátí. Přicházejí k nám oficiálně, se zárukami a dalšími bonusy pro kupujícího. Stát je proto ochrání. Například zavedením ochranných cel na paralelní dovozy. Něco podobného se už děje u paralelního dovozu aut.

Přímé investice od státu přinesly do rozpočtu více nezdrojových příjmů.

Ruská vláda nyní utrácí tolik peněz. Zrychlení průmyslu je do značné míry dáno obrovským obranným řádem – země hodně investuje a dostává z toho slušné daně. Peníze jsou přiděleny na výrobu letadel, lodní průmysl, programy rozvoje mikroelektroniky a další projekty, které jsou pro zemi zásadní.

Příliv rublů do rozpočtu z nezdrojových zdrojů byl přirozeným důsledkem rostoucí inflace. Vyšší ceny na pultech obchodů znamenají vyšší daně. Ale jestli je to dobře nebo špatně, to si každý posoudí sám. Stát se snaží rostoucí ceny kompenzovat zvyšováním mezd (nutno říci velmi fragmentárně), ale to jen přiživuje inflaci.

Z toho vyplývá závěr, že požadovaná úroveň substituce dovozu je stále velmi vzdálená, protože kolísání směnného kurzu dolaru způsobuje zvýšení cen ruských výrobků. Lví podíl výrobních zařízení a značná

část komponentů (ingrediencí) se stále dováží. To znamená, že potřebují peníze jak na opravy, tak na údržbu.

Rozpočtový deficit pozorovaný během prvních tří čtvrtletí letošního roku na radosti nepřidává. Je to jednoduché – i přes růst daňových příjmů je rozpočet nucen utrácet ještě více na běžné výdaje. A potřeby samozřejmě nejsou vůbec skromné. S největší pravděpodobností je příčinou rozpočtového deficitu ztráta části příjmů z ropy a plynu.

Nyní pozitivně.

Devalvace rublu nevyhnutelně zrychluje ruský export, včetně neropného. Již nyní je zde zvýšená ziskovost z vývozu obilí, hnojiv a elektřiny. Pokud rostoucí globální ceny ropy v blízké době neposílí rubl, budou tyto exportní sektory pouze růst.

Musíme jen najít páky, jak zabránit tomu, aby se veškeré obilí a všechna hnojiva vyvážely do zahraničí – lidská chamtivost nezná mezí.